
Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2011

Hudiksvalls kommun

*Pär Månsson
Robert Heed*

April 2012

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
2	Inledning	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Revisionsfråga och metod	3
3	Granskningsresultat	5
3.1	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1	Förvaltningsberättelse	5
3.1.1.1	Översikt över utvecklingen av verksamheten	5
3.1.1.2	Investeringsredovisning	7
3.1.1.3	Driftredovisning	7
3.1.2	Balanskrav	8
3.1.3	God ekonomisk hushållning	9
3.1.3.1	Finansiella mål	9
3.1.3.2	Mål för verksamheten	10
3.1.4	Nämndernas redovisning av sitt uppdrag	10
3.2	Rättvisande räkenskaper	10
3.2.1	Resultaträkning	10
3.2.2	Balansräkning	11
3.2.3	Kassaflödesanalys	12
3.2.4	Sammanställd redovisning	13
3.2.5	Tilläggsupplysningar	13

1 Sammanfattning

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen**.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

Vi bedömer att kommunen för 2011 lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b) och att resultatet är förenligt med de finansiella mål om god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Kommunens ekonomiska läge

Årets resultat för koncernen uppgår till 51 mnkr och för kommunen 44 mnkr. Resultatutfallet för kommunen 2011 är en förbättring med 22 mnkr jämfört med föregående år. Resultatet enligt balanskravet uppgår enligt årsredovisningen till 40 mnkr.

I årsredovisningen lyfts speciellt 7 faktorer som påverkar årets resultat fram:

1. Större avräkning på skatteintäkter +27 mnkr
2. Sänkta avtalsenliga avgifter för personalförsäkringar +5 mnkr
3. Ökning av pensionsskuld på grund av sänkt diskonteringsränta -5 mnkr
4. Minskat behov av försörjningsstöd +6 mnkr
5. Fortsatt ökning av insatser med vård och behandling -19 mnkr
6. Vuxen- och uppdragsutbildning, större omfattning +6 mnkr
7. Mild höst gav lägre energikostnader +2 mnkr

Totalt redovisar nämnderna ett överskott om 6,3 mnkr (underskott -25,2 mnkr) där sju av åtta nämnder redovisar överskott. Det är endast social- och fritidsnämnden som redovisar underskott

God ekonomisk hushållning

Vi bedömer att de finansiella målen uppnås i och med resultat- och ställning 2011.

I årsredovisningen redovisas de finansiella målen för perioden 2011 – 2014. Målen omfattar skattesats, årets resultat, investeringar, finansiella tillgångar och upplåning.

Kommunens styrmodell

Kommunens styrmodell utgår från ett antal övergripande grundläggande värden som sammanfattas i kommunens nyckelord. För att förtydliga mål och uppdrag samt koppla detta till ekonomin tecknas årliga åtaganden mellan nivåerna i organisationen. Åtagandena anger vad som ska åstadkommas inom budgeten och

omfattar både verksamheternas kvantitet och kvalitet. Nämndernas årliga åtaganden följs upp och redovisas i delårsbokslut och årsbokslut. Områden att förstärka är främst den kvalitativa uppföljningen av åtaganden. Utifrån redovisningen är det svårt att bilda sig en objektiv uppfattning om åtagandena har uppnåtts eller ej. En viktig del är att utveckla metoder för att verifierbarhet och mätbarhet.

Kommunen har under 2011 påbörjat ett arbete för tydliggöra sambandet mellan de av fullmäktige fastställda grundläggande värdena, nämndernas åtaganden och de finansiella målen.

Nämndernas och kommunstyrelsens verksamhetsberättelser

Nämnderna redovisar utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Som tidigare nämnts kan uppföljning och redovisningen av de kvalitativa åtagandena förbättras avseende verifierbarhet och mätbarhet.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

När det gäller nämndernas redovisning, skall den enligt kommunallagen utformas på det sätt som fullmäktige bestämmer.

2.2 Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt nämndernas redovisningar av hur de fullgjort sitt uppdrag från fullmäktige.

Granskningen har utförts enligt god revisionsred. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

3 Granskningsresultat

3.1 Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1 Förvaltningsberättelse

3.1.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. I förvaltningsberättelsens avsnitt Ekonomi, beskrivs samhällsekonomiska förutsättningar, utveckling av priser, räntor och löner. Vidare sker en ekonomisk analys som förutom finansiella nyckeltal beskriver den ekonomiska utvecklingen hos företagen i kommunkoncernen.

Händelser av väsentlig betydelse

Av förvaltningsberättelsen framgår väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter. Detta sker dels i avsnittet Ekonomi och dels i styrelsens och nämndernas beskrivningar av sin verksamhet.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas i enlighet med KRL 4:1 a, dvs frånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. I övrigt omfattar den personalekonomiska redovisningen en beskrivning och analys av utvecklingen av antalet medarbetare, sjukfrånvaron och arbetsmiljön. Det framkommer bland annat att det i början av 2012 kommer att presenteras en personalförsörjningsplan.

Gemensam förvaltningsberättelse

För 2011 har förvaltningsberättelsen utvecklats positivt i förhållande till de krav som ställs i RKR:s rekommendation 8.2 avseende en gemensam förvaltningsberättelse för hela kommunkoncernen. Bland annat redovisas de ekonomiska engagemangen inom kommunkoncernen.

Obligatorisk information enligt KRL och RKR:s rekommendationer

I förvaltningsberättelsen redovisas upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser. Pensionsskuld och ansvarsförbindelse som utgör kommunens totala pensionsåtagande uppgick till 1 039 mnkr. Kommunen har placerat medel för utbetalning av kommande pensioner som motsvarar 29% av åtagandet. Redovisningen bör utvecklas med en specifikation över åtaganden och placeringar.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Fullmäktige ska anta övergripande verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Detta får anses ske genom kommunens styrmodell med grundläggande värden och åtaganden. Vi vill i likhet med tidigare år peka på att ett tydligare samband mellan de av kommunfullmäktige fastställda värdena, finansiella mål och åtaganden skulle öka förståelsen hur kommunen stödjer god ekonomisk hushållning.

Åtagandena anger vad som ska åstadkommas inom budgeten och omfattar både verksamheternas kvantitet och kvalitet. Nämndernas årliga åtaganden följs upp och redovisas i delårsbokslut och årsbokslut. Redovisningen av de kvalitativa åtagandena sker enligt en likartad struktur i styrelsens- och nämndernas redogörelser (se tabell nedan för styrelsens och respektive nämnds bedömning). Det är positivt att en uppföljning redovisas i årsredovisningen. Områden att förstärka är främst den kvalitativa uppföljningen av åtaganden. Utifrån redovisningen är det svårt att bilda sig en objektiv uppfattning om åtagandena har uppnåtts eller ej. En viktig del är att utveckla metoder för att verifierbarhet och mätbarhet.

Kommunen har under 2011 påbörjat ett arbete för tydliggöra sambandet mellan de av fullmäktige fastställda grundläggande värdena, nämndernas åtaganden och de finansiella målen för att öka förståelsen hur kommunen stödjer god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsens och nämndernas egna bedömningar av måluppfyllelse – kvalitativa åtaganden

Nämnd	Inte alls	I liten omfattning	Till stor del	Helt
Byggnadsnämnd				3
Kommunstyrelsen			2	4
Lärande- och kulturnämnd			11	1
Norrhälsinge Miljö- och räddningsnämnd			1	3
Omsorgsnämnd			5	2
Svågadalarnämnd			3	4
Social- och fritidsnämnd			6	
Teknisk nämnd		2	6	3
Summa		2	34	20
Procent, inom parentes föreg år	0% (0%)	3% (8%)	61% (60%)	36% (32%)

I förvaltningsberättelsen ingår ett avsnitt som beskriver kommunens miljöarbete. En uppföljning redovisas av måluppfyllelsen för 45 lokala miljömål. Nitton av miljömålen bedöms som klara eller att de kommer att uppfyllas inom utsatt tid. Tio av målen bedöms uppnås under förutsättning att ytterligare åtgärder sätts in medan sexton mål inte är uppnådda trots att målåret är passerat.

Arbetet med folkhälsa redovisas i ett separat avsnitt.

3.1.1.2 Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att investeringsredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av årets investeringar.

Kommunens nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 151 mnkr, förra årets nettoinvesteringar uppgick till 143 mnkr. Budgeterade investeringar uppgick till 152 mnkr. De största investeringarna är inom förskola och skola om 26 mnkr och inom verksamheten lokaler om 28 mnkr. I investeringsredovisningen görs en uppföljning av investeringar per nämnd mot budget samt mot bokslut 2010. Vidare sker en samlad redovisning av större investeringsprojekt som sträcker sig över flera år. Denna redovisning kan i likhet med föregående år gärna kompletteras med en bedömning av projektens totala investeringsbelopp.

Utöver investeringsredovisningen finns även ett avsnitt i den finansiella analysen som redogör för investeringsverksamheten.

3.1.1.3 Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Nämndernas budget och utfall för 2011 samt budgetavvikelse (där plus anger lägre nettokostnader och minus anger högre nettokostnader i jämförelse mot budget) redovisas i tabellen nedan:

Driftsredovisning, mnkr	Budget 2011, netto	Utfallet 2011, netto	Budget- avvikelse
Byggnadsnämnd	4,5	4,5	0,0
Kommunstyrelse	101,4	99,5	1,9
Lärande- och kulturnämnd	777,4	771,3	6,1
Norrhälsinge miljö/räddningsnämnd	30,9	30,5	0,4
Omsorgsnämnden	554,0	552,8	1,2
Revision	1,7	1,3	0,4
Social- och fritidsnämnd	165,9	170,4	-4,5
Svågadalsnämnd	11,3	11,3	0,0
Teknisk nämnd	79,8	79,1	0,7
Nämndernas nettokostnad	1 726,9	1 720,7	6,2

Kommunstyrelsens och nämndernas nettokostnad uppgick till 1 721 mnkr att jämföra med en budgeterad nettokostnad på 1 727 mnkr. Totalt redovisas ett överskott om 6,2 mnkr (att jämföra med underskottet för 2010 om -25,2 mnkr). Sju av åtta nämnder redovisar överskott. Det är endast social- och fritidsnämnden som redovisar underskott, uppgående till -4,5 mnkr.

I respektive nämnds årsredogörelse kommenteras årets resultat. Underskottet för social- och fritidsnämnden förklaras med att kostnaderna för vård- och behandlingsinsatser fortsatt att öka. Det anges bland annat att kommunen ligger högt i andel placerade barn i familjehemsvård jämfört med länet och riket. Vidare anges att behovet av försörjningsstöd var fortsatt högt, men ändå en minskning i jämförelse med föregående år.

Lärande- och kulturnämnden är den nämnd som redovisar den största positiva budgetavvikelsen, där vuxenutbildningen redovisar det största överskottet medan bland annat grundskolan och gymnasieskolan redovisar underskott.

3.1.2 Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning av att balanskravet har uppfyllts för 2011.

I enlighet med reglerna kring balanskravet, ska tidigare års eventuellt negativa resultat regleras och återställas under de närmast följande tre åren. Av årsredovisningen framgår att det inte finns några kvarstående underskott enligt balanskravets regler att återställa.

I förvaltningsberättelsen återfinns kommentar kring balanskravet och i not till eget kapital och årets resultat finns det balanskravsmässiga resultatet, det vill säga resultatet efter de justeringar som görs av årets resultat enligt resultaträkningen. Enligt reglerna ska justering göras för samtliga realisationsvinster samt eventuella justeringar av poster utifrån synnerliga skäl. Synnerliga skäl kan vara större omstruktureringskostnader samt orealiserade förluster på värdepapper.

Enligt utredningen uppgår årets resultat enligt balanskravet till +40,0 mnkr, vilket motsvarar årets resultat justerat med realisationsvinster från fastighetsförsäljningar om 8,6 mnkr samt effekten av ändrad diskonteringsränta om 4,6 mnkr.

3.1.3 God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att de finansiella målen uppnås i och med resultat- och ställning 2011, med undantag av målet kring upplåning som inte reviderats efter tillkommande beslut om upplåning.

I årsredovisningen redovisas de finansiella målen för perioden 2011 – 2014. Målen omfattar skattesats, årets resultat, investeringar, finansiella tillgångar och upplåning.

Under året har fullmäktige beslutat om tillkommande upplåning. Någon revidering av målet kopplat till upplåning har dock inte beslutats. Bedömningen är därför att målet avseende upplåning inte längre är aktuellt. Målet avseende finansiella tillgångar är inte klart definierat i beslutet för 2011, så avstämning har gjorts mot den formulering som beslutades föregående år.

3.1.3.1 Finansiella mål

En avstämning mot kommunens finansiella mål redovisas i nedanstående bild:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige	Utfall 2011	Måluppfyllelse
Skattesats Skattesatsen hålls oförändrad 21:65 kr	Skattesatsen är oförändrad	<i>Målet uppnås</i>
Årets resultat Det långsiktiga målet är att resultatet före finansnetto ska uppgå till minst 1% av summan av skatteintäkter och statsbidrag/utjämning senast 2013, dvs ca 17 mnkr per år.	Årets resultat 2011: 43,9 mnkr Resultatet före finansnetto uppgick till 34,6 mnkr	<i>Målet uppnås</i>
Investeringar Investeringsramen för perioden är 439 mnkr för den skattefinansierade verksamheten och 142 mnkr för den taxefinansierade va/renhållningsverksamheten.	Årets investeringar uppgick till 151 mnkr, (varav taxefinansierade 27 mnkr)	<i>Investeringarna för perioden 2011 följer i stort planen för 2011-2014</i>
Finansiella tillgångar Pensionsplaceringarna ska årligen värdesäkras genom att den realiserade avkastningen återinvesteras till ett belopp som motsvarar inflationen.	Återinvestering i pensionsplaceringar har skett med 15 mnkr	<i>Målet uppnås</i>

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige	Utfall 2011	Måluppfyllelse
<p>Upplåning Ingen upplåning planeras under 2011-2014 för den skattefinansierade verksamheten.</p> <p>För taxefinansierad verksamhet beräknas en nyupplåning med 112 mnkr.</p>	<p>Låneskuld 101231: 38 mnkr 111231: 48 mnkr</p> <p>101231: 65 mnkr 111231: 95 mnkr</p>	<p><i>Under året har beslut tagits om tillkommande upplåning med 25 mnkr (skattefinansierad) och 30 mnkr (taxefinansierad)</i></p>

I förvaltningsberättelsen återfinns ett avsnitt kring de finansiella målen. Årets redogörelse har även kompletterats med avstämning av utfallet av respektive mål, vilket gör det lättare att bilda sig en uppfattning kring måluppfyllelsen. Det finns även ett separat avsnitt som redogör för kommunens finansiella mål.

3.1.3.2 Mål för verksamheten

Verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning har inte specifikt fastställts av fullmäktige. Kommunens styrmodell bygger på åtaganden från fullmäktige som följs upp i delårsbokslut och årsbokslut. Se kommentarer under avsnitt 3.1.1.1 Översikt över utvecklingen av verksamheten.

3.1.4 Nämndernas redovisning av sitt uppdrag

Av KL 3:15 framgår att nämnderna ska redovisa till fullmäktige hur de fullgjort sina uppdrag, samt att fullmäktige beslutar om omfattningen av redovisningen och formerna för den.

Bedömning och iakttagelser

Nämnderna redovisar utfallet av årets verksamhet i förhållande till fastställda mål och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Som tidigare nämnts kan uppföljning och redovisningen av de kvalitativa åtagandena förbättras avseende verifierbarhet och mätbarhet.

3.2 Rättvisande räkenskaper

3.2.1 Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen i allt väsentligt uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed. Vi bedömer vidare att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

Utifrån stickprov bedömer vi att intäkter och kostnader i allt väsentligt är periodiserade så att redovisningen ger en rättvisande bild av resultatet. De avvikelser som noterats anges nedan under rubriken balansräkning.

Nedan redovisas resultaträkningens utfall jämfört med föregående år:

Resultaträkning, mnkr	Utfall 2011	Utfall 2010	Förändring mnkr	Förändring %
Verksamhetens intäkter	533,7	488,7	45,0	9%
Verksamhetens kostnader	-2 185,7	-2 124,1	-61,6	3%
Avskrivningar	-67,1	-84,6	17,5	-21%
Verksamhetens nettokostnader	-1 719,1	-1 720,0	0,9	0%
Skatteintäkter	1 359,5	1 305,6	53,9	4%
Generella statsbidrag och utjämning	394,2	406,3	-12,1	-3%
Finansiella intäkter	20,7	34,9	-14,2	-41%
Finansiella kostnader	-11,3	-5,1	-6,2	122%
Resultat före extraordinära poster	44,0	21,7	22,3	103%
Extra ordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	
Extra ordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	
Årets resultat	44,0	21,7	22,3	

Årets resultat uppgår till 44 mnkr. Resultatet för 2011 uppgick till 22 mnkr, vilket gör att resultatutfallet för 2011 är en förbättring med 22 mnkr jämfört med föregående år. Det redovisade resultatet är ett överskott gentemot den beslutade budgeten (13 mnkr) om 31 mnkr.

Förändringarna i jämförelse med föregående år kan framförallt förklaras av:

- Verksamheternas nettokostnader är i stort oförändrad i jämförelse med föregående år. Utvecklingen av verksamhetens nettokostnader uppgår till 0% (6%). Detta är bland annat orsakat av lägre avskrivningskostnader, vilket är en konsekvens av den översyn av nyttjandeperioder som gjordes under 2010.
- Skatteintäkter har ökat med 53,9 mnkr och generella statsbidrag och utjämning har minskat med 12,1 mnkr. Den totala ökningen om 41,8 mnkr motsvarar 2,4% (3,5%). I ökningen för 2010 ingår tillfälligt konjunkturstöd.
- De finansiella intäkterna har minskat med 14,2 mnkr, beroende av minskad avkastning på pensionsmedel samt försäljningsmedel.
- De finansiella kostnaderna har ökat med 6,2 mnkr. I dessa ingår effekten av minskad diskonteringsränta i pensionsskultsberäkningen om 4,6 mnkr.

3.2.2 Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Bilagor och specifikationer finns i huvudsak i tillräcklig omfattning, men underlagen kan med fördel utvecklas ytterligare för att styrka utgående poster.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna i allt väsentligt existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

Efter genomförd granskning kan följande synpunkter och kommentarer nämnas:

Tillgångar:

- Av redovisningsprinciperna framgår att man under anskaffningsåret tillämpar ett halvt års avskrivning på tillkommande tillgångar. Aktivering görs endast en gång per år. Enligt god redovisningssed ska avskrivning ske från och med den tidpunkt då tillgången är färdig att tas i bruk (RKR:s rek 11.2).

I tidigare granskning under året konstaterades att den nya tillämpningen av redovisningen av investeringsutgifter medfört en förändrad gränsdragning mellan driftkostnader och investeringsutgifter. Bedömningen är att en översyn behöver göras för att få bättre följsamhet mot god redovisningssed.

Skulder:

- Avsättning har gjorts för återställning av deponier under 2007, 2008, 2011 med 3 mnkr årligen. I samband med granskningen har ingen aktuell beräkning av kvarstående kostnader erhållits. Principerna behöver ses över och beräkning av kvarstående kostnader behöver tas fram till kommande år.
- Från och med 2011 redovisas investeringsbidrag som en skuld och intäktsförs successivt i takt med objektets nyttjandeperiod. Detta gäller även för anläggningsavgifter för VA. Detta är en anpassning i enlighet med RKR:s rekommendation 18 "Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar".
- För att säkerställa att projekt slutredovisas korrekt, att rätt medel rekvireras i tid och att möjliggöra en god överblick över samtliga projekt, bör kommunen fortsätta arbetet med att utveckla rutiner kring projektredovisning.
- I februari 2012 tog kommunstyrelsen beslut om utlämnande av bidrag. Detta belastar resultatet för 2011. Endast kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret får belasta resultatet. En översyn kring hanteringen bör göras.

3.2.3 Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar kommunens finansiering och investeringar.

Vi bedömer vidare att noter i huvudsak finns i tillräcklig omfattning, men kopplingen mellan summan i noten och beloppet i kassaflödesanalysen kan göras tydligare.

Överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

Förvaltningsberättelsen kan med fördel kompletteras med ett avsnitt som beskriver vad man kan utläsa ur kassaflödesanalysen och förklaring till de största förändring-

arna under året.

3.2.4 Sammanställd redovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden.

Vid eliminering av koncerninterna resultat- och balansposter har bolagens redovisning utgjort grunden. Vi bedömer att elimineringarna i allt väsentligt är riktiga.

Av redovisningsprinciperna framgår att den sammanställda redovisningen i vissa delar bygger på preliminära bokslut från koncernföretagen. En översyn bör göras av rapporteringsrutinerna, så att bolagens tidplaner i möjligaste mån anpassas till kommunens bokslutsarbete.

Det koncernmässiga resultatet kan härledas enligt följande (belopp mnkr):

Hudiksvalls kommun	43,9
Fastighets AB Glysis	4,4
Fiberstaden AB (80%)	0,1
Forsså Gruppen AB	-1,3
Glysisvallen AB (50%)	0,2
AB Hudiksvallsbostäder	7,9
HNA	0,0
Stiftelsen Hälsinglands Museum (60%)	0,0
Koncernmässiga justeringar	-4,4
Årets resultat	50,8

3.2.5 Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

I årsredovisningen ska det lämnas tilläggsupplysningar i enlighet med KRL:s krav och i övrigt i enlighet med god redovisningssed. Detta för att de som tar del av årsredovisningen ska få den information som behövs för att förstå innehållet på ett korrekt sätt.

Vilka krav som ställs på tilläggsinformation återfinns bland annat i rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning. Det framkommer även i KRL 1:3 att i de fall kommunens redovisningsprinciper avviker från god redovisningssed ska upplysning om detta och skälen för avvikelsen framgå av årsredovisningen.

I årsredovisningen återfinns ett separat avsnitt om redovisningsprinciper. Utöver detta lämnas tilläggsinformation i noterna till räkenskaperna samt i förvaltningsberättelsen.

Tilläggsupplysningarna i årsredovisningen har utvecklats på ett positivt sätt från föregående år. För att ytterligare höja följsamheten mot de krav som återfinns kan kompletteringar till kommande år göras avseende bland annat:

- RKR:s rekommendation nr 7.1: Förvaltningsberättelsen skall innehålla en samlad redovisning av pensionsförpliktelserna och pensionsmedelsförvaltningen.
- RKR:s rekommendation nr 15.1: Redovisning av lånekostnader anger att information ska lämnas kring vilken metod som tillämpas för redovisning av lånekostnader.